مرکز دانش شبکه خبرگان صنعت فولاد

گزارش پایداری در صنعت فولاد؛ منبعی برای شناخت عملکرد و تجربهٔ شرکت‌های بزرگ

استانداردها | علی ارجمندی اصل | ۱۴۰۵/۰۸/۰۵

گزارش پایداری در صنعت فولاد؛ منبعی برای شناخت عملکرد و تجربهٔ شرکت‌های بزرگ

در یک کارخانهٔ فولادی، کیفیت عملکرد را مجموعه‌ای از عوامل شکل می‌دهند: مصرف انرژی و آب، قابلیت اطمینان تجهیزات، ایمنی، مهارت کارکنان، شرایط محیط کار و شیوهٔ مدیریت منابع. برای شناخت تجربهٔ شرکت‌های دیگر در این زمینه‌ها، گزارش‌های پایداری یکی از منابع قابل استفاده‌اند؛ اسنادی که می‌توانند مسیر بررسی پروژه‌ها، سیاست‌ها و نتایج عملیاتی شرکت‌های فولادی را نشان دهند.

گزارش پایداری یا **Sustainability Report** سندی است که سازمان در آن دربارهٔ آثار فعالیت‌های خود، موضوعات مهم پایداری و نحوهٔ مدیریت آن‌ها اطلاع‌رسانی می‌کند. استانداردهای GRI نیز گزارش‌دهی پایداری را بر شناسایی و بیان آثار سازمان بر اقتصاد، محیط‌زیست و انسان‌ها، از جمله حقوق بشر، بنا کرده‌اند.

برای متخصصان صنعت فولاد، ارزش این گزارش‌ها در دسترسی به اطلاعاتی است که می‌توان از آن‌ها برای شناخت مسائل مشترک کارخانه‌ها و یافتن تجربه‌های قابل بررسی استفاده کرد.

چه اطلاعاتی در گزارش‌های پایداری پیدا می‌شود؟

محتوای گزارش‌ها با توجه به شرکت، دامنهٔ فعالیت و شیوهٔ گزارش‌دهی متفاوت است. با این حال، در گزارش‌های شرکت‌های فولادی می‌توان موضوعاتی مانند موارد زیر را جست‌وجو کرد:

انرژی، آب و محیط‌زیست: مصرف منابع، انتشار گازهای گلخانه‌ای، مدیریت پسماند، بازیافت و پروژه‌های کاهش اثرات محیط‌زیستی. این اطلاعات می‌توانند نقطهٔ شروعی برای بررسی روش‌های بهبود مصرف منابع باشند.

عملیات، تجهیزات و فناوری: پروژه‌های نوسازی، دیجیتالی‌سازی، افزایش بهره‌وری و بهبود قابلیت اطمینان تولید. اطلاعات مرتبط با نگهداری و تعمیرات ممکن است در بخش‌های عملکرد عملیاتی، تحول دیجیتال، سرمایه‌گذاری یا مدیریت ریسک قرار گرفته باشند.

نیروی انسانی و شرایط کار: آموزش، توسعهٔ مهارت، مسیر پیشرفت شغلی، سلامت کارکنان، تنوع نیروی کار و ارتباط با کارکنان و پیمانکاران. برای نمونه، ArcelorMittal در معرفی گزارش پایداری ۲۰۲۵ خود به توسعهٔ رهبری، جابه‌جایی درون‌سازمانی و آموزش مهارت‌های جدید، از جمله آمادگی برای استفاده از هوش مصنوعی، پرداخته است.

ایمنی و سلامت شغلی: شاخص‌های حوادث، برنامه‌های پیشگیری، آموزش ایمنی و اقدامات مربوط به کارکنان و پیمانکاران. هنگام استفاده از این داده‌ها، تعریف شاخص و جمعیتی که پوشش می‌دهد اهمیت دارد.

حاکمیت شرکتی و زنجیرهٔ تأمین: مدیریت ریسک، مسئولیت‌پذیری مدیران، ارزیابی تأمین‌کنندگان، حقوق بشر و شیوهٔ تعامل با ذی‌نفعان.

وجود این موضوعات به معنای انتشار جزئیات کامل همهٔ پروژه‌ها نیست. گزارش پایداری اغلب تصویری کلی ارائه می‌کند؛ برای شناخت روش فنی اجرا، ممکن است مراجعه به گزارش پروژه، مطالعهٔ موردی یا مستندات تکمیلی لازم باشد.

کاربرد این گزارش‌ها برای متخصصان کارخانه

یک متخصص نگهداری و تعمیرات می‌تواند در این اسناد به دنبال تجربه‌های پایش وضعیت، نگهداری پیش‌بینانه، نوسازی تجهیزات و کاهش توقف‌های تولید باشد. برای نمونه، JSW Steel در گزارش یکپارچهٔ ۲۰۲۵–۲۰۲۶ خود، شاخص «بیش از ۳۷ هزار ساعت عملیاتی صرفه‌جویی‌شده از طریق نگهداری پیش‌بینانه» را اعلام کرده است. این عدد، سرنخی برای بررسی تجربهٔ شرکت است؛ تفسیر دقیق آن به شناخت تعریف شاخص، تجهیزات تحت پوشش و روش محاسبه نیاز دارد.

متخصص منابع انسانی نیز می‌تواند موضوعاتی مانند آموزش کارکنان، حفظ مهارت‌های کلیدی، سلامت محیط کار و سازوکارهای مشارکت را بررسی کند. مدیر تولید یا انرژی ممکن است به پروژه‌های کاهش مصرف، بهبود فرایند یا تغییر فناوری توجه داشته باشد.

بنابراین، مطالعهٔ گزارش با یک مسئلهٔ مشخص کاربرد بیشتری دارد؛ برای مثال، «این شرکت برای کاهش توقف تجهیزات چه اقدامی انجام داده؟» یا «برای ارتقای مهارت کارکنان چه برنامه‌ای اجرا کرده است؟» چنین

پرسش‌هایی کمک می‌کنند اطلاعات مرتبط از میان حجم بالای مطالب استخراج شوند.

ارقام گزارش‌ها را چگونه بخوانیم؟

برای استفادهٔ حرفه‌ای از این منابع، باید میان **هدف، اقدام اجراشده و نتیجهٔ گزارش‌شده** تفاوت گذاشت. اعلام برنامهٔ کاهش مصرف انرژی تا چند سال آینده، با ارائهٔ نتیجهٔ یک پروژهٔ تکمیل‌شده یکسان نیست.

دامنهٔ اطلاعات نیز مهم است. یک عدد ممکن است مربوط به کل گروه، یک کشور، یک کارخانه یا تنها یک خط تولید باشد. همچنین کاهش مصرف مطلق انرژی با کاهش مصرف به‌ازای هر تن محصول تفاوت دارد. مقایسهٔ کارخانه‌ها زمانی معنی‌دارتر می‌شود که مسیر تولید، نوع محصول و مبنای محاسبه روشن باشد.

در بررسی صرفه‌جویی‌های مالی نیز باید مشخص شود عدد اعلام‌شده، کاهش هزینهٔ ثبت‌شده است یا برآورد هزینه‌ای که از وقوع آن جلوگیری شده است. اگر گزارش دارای اطمینان‌بخشی مستقل باشد، باید دید این بررسی دقیقاً کدام اطلاعات و شاخص‌ها را پوشش داده است.

سال گزارش هم لزوماً سال انتشار آن نیست و دورهٔ مالی شرکت‌ها ممکن است با یکدیگر تفاوت داشته باشد. ثبت عنوان، دورهٔ گزارش‌دهی، شمارهٔ صفحه و نشانی منبع هنگام استخراج اطلاعات، امکان مراجعه و بررسی مجدد را فراهم می‌کند.

گزارش مستقل یا گزارش یکپارچه؟

همهٔ شرکت‌ها اطلاعات پایداری را در سندی مستقل منتشر نمی‌کنند. بعضی آن را در **Integrated Report** یا گزارش یکپارچه می‌آورند و برخی از عنوان **Sustainability Statement** استفاده می‌کنند.

برای نمونه، Nippon Steel بخش پایداری را در گزارش یکپارچهٔ خود ارائه می‌کند. Outokumpu نیز اطلاعات مالی و پایداری را در گزارش سالانه ترکیب کرده و بخش پایداری را به‌صورت فایل جداگانه در دسترس قرار داده است. بنابراین، هنگام جست‌وجو باید عنوان سند و ساختار انتشارات هر شرکت را در نظر گرفت.

فهرست زیر، مسیر دسترسی به گزارش‌های ۱۲ شرکت فولادی را فراهم می‌کند. این منابع می‌توانند نقطهٔ شروعی برای استخراج تجربه‌های صنعتی، شناخت پروژه‌های اجراشده و بررسی روند عملکرد شرکت‌ها در سال‌های مختلف باشند.

پیوست: فهرست گزارش‌های پایداری شرکت‌های فولادی

شرکت	نسخه	عنوان گزارش و لینک رسمی
ArcelorMittal	۲۰۲۵	Sustainability Report (corporate.arcelormittal.com)
POSCO	۲۰۲۵	Sustainability Report ـ شرکت فولادسازی POSCO ESG (POSCO)
Nippon Steel	۲۰۲۵	Integrated Report ـ شامل بخش پایداری (Nippon Steel Corporation)
JFE Group	۲۰۲۵، انگلیسی	Sustainability Report (JFE Holdings, Inc.)
Tata Steel	۲۰۲۵–۲۰۲۶	گزارش یکپارچه و Tata Steel) Business Responsibility and Sustainability Report)
JSW Steel	۲۰۲۵–۲۰۲۶	گزارش یکپارچه، گزارش پایداری و JSW Steel) ESG Databook)
SSAB	۲۰۲۵	Annual and Sustainability Report (SSAB)
Outokumpu	۲۰۲۵	Sustainability Statement ـ مستقل و داخل گزارش سالانه (Outokumpu)
Nucor	۲۰۲۵	Corporate Sustainability Report (Steel Resources, Product Guides, EPDs)
Gerdau	۲۰۲۵	Annual Report ـ شامل عملکرد پایداری، نسخهٔ انگلیسی gerdau.com.br) PDF)
Ternium	۲۰۲۵	Sustainability Report و آرشیو سال‌های قبل (Ternium IR)
Salzgitter	۲۰۲۵	Annual Report ـ شامل Salzgitter AG) Sustainability Statement)

نسخه آنلاین مقاله:
https://landing.steelexperts.ir/2026/10/27/%da%af%d8%b2%d8%a7%d8%b1%d8%b4-%d9%be%d8%a7%db%8c%d8%af%d8%a7%d8%b1%db%8c-%d8%af%d8%b1-%d8%b5%d9%86%d8%b9%d8%aa-/%d9%81%d9%88%d9%84%d8%a7%d8%af%d8%9b-%d9%85%d9%86%d8%a8%d8%b9%db%8c-%d8%a8%d8%b1%d8%a7